

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2009. év május hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉST:

A *segítségnyújtás elmulasztásának vétsége* miatt *I. r. vádlott és társa* ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 29.Bf.7197/2008/3. számú ítéletét *a II.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.*

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2008. év március hó 4. napján kelt 17.B.35552/2005/6. számú ítéletével az I. r. vádlott bűnösségét a Btk. 172. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztásának vétségében állapította meg. Ezért őt 1 évre próbára bocsátotta, egyben kötelezte az eljárás során felmerült bünyügyi költség megfizetésére.

Ugyanakkor a II. r. vádlottat az ellene a Btk. 172. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést az I. r. vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása és pénzbüntetés kiszabása végett, míg a II. r. vádlott tekintetében a bűnösség megállapításáért és büntetés kiszabásáért.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. év november hó 12. napján kelt 29.Bf.7197/2008/3. számú ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletét a II. r. vádlott tekintetében megváltoztatta és a II. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 172. § (1) bekezdésébe ütköző segítségnyújtás elmulasztásának vétségében. Ezért őt megrovásban részesítette. Egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A Fővárosi Bíróság ítélete ellen a II. r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést, a fellebbezés okának és céljának pontos megjelölése nélkül.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.88/2009/1. számú átiratában a bejelentett vádlotti és védői fellebbezést alaptalannak találta. Ugyanakkor indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 398. § (2) bekezdése alapján változtassa meg és a II. r. vádlott bűnösségét a Btk. 172. § (3) bekezdése szerint a segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett bűntettében állapítsa meg.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint ugyanis a közvetlen veszélyhelyzetet a II. r. vádlott idézte elő azzal a magatartásával, hogy kellő körültekintés nélkül nyitotta ki a gépkocsi ajtaját. A sértett vagy az ajtónak ütközéstől, vagy pedig az ajtónak ütközés elkerülése érdekében tett hirtelen manővere következtében zuhant az útestre, és így szenvedte el a sérüléseit. Erre figyelemmel pedig mindenképpen a Btk. 172. § (3) bekezdése szerinti bűncselekményben kell a bűnösségét megállapítani.

A harmadfokú bíróság által tartott nyilvános ülésen a II. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést a II. r. vádlott felmentése, következésképpen védenec tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása végett tartotta fenn.

A védő által kifejtettek szerint helytelenül került sor a II. r. vádlott bűnösségének megállapítására, mivel a sértett az elesése következtében nem sérült meg olyan súlyosan, hogy ténylegesen segísége szorult volna. A védői érvelés szerint a sértett helyszínen tanúsított magatartásából egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a célja kizárólag az elszenvedett anyagi hátrány rendezése volt és ehhez mindenképpen feljelentést kellett tennie. Valójában azonban a sérülései felszíni sérülések voltak, amelyek semmiképpen sem indokolták a mentők értesítését. Kifogásolta továbbá a II. r. vádlott védője azt is, hogy a másodfokú bíróság a határozatában adós maradt a segítségnyújtás teljesítésének helyes értelmezésével is, ami jelen ügyben mindenképpen indokolt lett volna, figyelemmel a II. r. vádlott igen fiatal életkorára és nyilvánvaló tapasztalatlanságára is.

A nyilvános ülésen az ügyészség képviselője a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a II. r. vádlott bűnösségének a Btk. 172. § (3) bekezdése szerinti bűncselekményben történő megállapítását indítványozta azzal, hogy a másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrány a súlyosabb minősülés ellenére is elegendő a II. r. vádlottal szemben.

A harmadfokú bíróság a II. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Bíróság ítéletét és az azt megelőző első-, és másodfokú eljárást - a bejelentett fellebbezéstől függetlenül - felülbíráta. Ennek során vizsgálta, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú illetve a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, továbbá azt is, hogy a másodfokú ítélet megalapozott volt-e.

Ennek során figyelemmel volt a Be. 388. § (1) bekezdésében írtakra is, amely szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan.

A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárását.

Megállapított azt is, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat teljeskörűen feltárta, azokat egyenként és összességében is értékelte illetve a logika szabályainak megfelelően mérlegelte, és a tényből tényre alkalmazott következtetései is helyesek voltak.

Mindezek alapján leszögezhető, hogy törvényesen került megállapításra az adott ügyben, hogy a kialakult közlekedési helyzetet balesetnek kell értékelni, melynek során a sértett sérüléseket szenvedett el. Helyesen rögzítette a másodfokú ítélet tényállása, hogy ezeket a vérző sérüléseket mindkét vádlott látta, azonban ennek ellenére a baleset helyszínét - anélkül, hogy a mentők értesítésére sor került volna - először az I. r., azt követően pedig a II. r. vádlott is elhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen számot adott arról, hogy miért vetette el a II. r. vádlott által a tárgyaláson előterjesztett azon védekezését, amely szerint felajánlotta a sértettnek az orvosi segítség kérését, illetve azt, hogy bekíséri a közelben lévő kórházba.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének 9. oldalán részletesen és logikusan adta indokát annak, hogy a II. r. vádlott illetve az I. r. vádlott előadásával szemben miért fogadta el a sértett előadását.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét helyesnek tartotta és azt a másodfokú eljárásban is elfogadta.

A harmadfokú bíróság a felülvizsgálat során ugyancsak maradéktalanul egyet értett az első-, és másodfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységével és az ennek alapján megállapított tényállással is.

A harmadfokú bíróság az első-, és másodfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 388. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel az iratok tartalma alapján mindössze az alábbiakkal egészíti ki:

1. az elsőfokú ítélet 2. oldal 6. bekezdését azzal egészíti ki, hogy „azt utólag pontosan megállapítani nem lehetett, hogy a veszélyhelyzetet a II. r. vádlott vagy a sértett magatartása idézte-e elő.”

Az így pontosított tényállás a harmadfokú bíróság álláspontja szerint már mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól és a II. r. vádlott tagadásával szemben álló részeiben is a bizonyítékok okszerű és logikus mérlegelésén alapul.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy a II. r. vádlott és védőjének fellebbezése lényegében ezt a mérlegelő tevékenységet támadta, és a II. r. vádlott védekezésének elfogadását célozta, amely azonban megalapozott tényállás mellett eredményre nem vezetett.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a II. r. vádlott bűnösségére, és törvényes a cselekmény jogi minősítése is.

Az elsőfokú bíróság a II. r. vádlott felmentését lényegében igen fiatal életkorával, a magatartásából érezhető bizonytalansággal, és a megtevesztő szülői példával indokolta. Ennek során azt állapította meg, hogy a II. r. vádlott úgy viselkedett, amely a tőle elvárható segítségnyújtást kimerítette, ezért a felmentését bűncselekmény hiányában állapította meg.

A másodfokú bíróság ezt az elsőfokú bírói okfejtést elvetve helyesen utalt arra, hogy a II. r. vádlott esetében az eljárás során nem volt feltárható olyan személyes körülmény vagy tulajdonság, amely az „általában elvárhatóhoz” képest a II. r. vádlott esetében alacsonyabb elvárhatósági szint elfogadását indokolta volna.

A II. r. vádlott a cselekmény idején 20. életévét betöltötte, főiskolára járt, amely önmagában is megalapozza azt a feltételezést, hogy vele szemben az általános elvárhatósági szint az irányadó.

Helyesen utalt tehát arra a Fővárosi Bíróság, hogy a II. r. vádlott a kialakult szituációban az elvárhatóság minimális szintjének hármas kötelezettségéből a helyszínen maradási kötelezettségét részben, míg a segítségnyújtás felajánlására vonatkozó kötelezettségét egyáltalán nem teljesítette.

Helyesen utalt a Fővárosi Bíróság arra is, hogy a részleges segítségnyújtás a kialakult és töretlen bírói gyakorlat szerint nem tekinthető a segítségnyújtási kötelezettség teljesítésének.

A harmadfokú bíróság a védői érvelésre reagálva hangsúlyozza, hogy a segítségre szoruló állapot nem tényállási eleme a Btk. 172. §-ában írt tényállásnak, így

helyesen utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a sérülés csekélyebb vagy súlyosabb voltának nincs jogi relevanciája a cselekmény megállapítása tekintetében.

Ennek megfelelően utal a harmadfokú bíróság arra, hogy éppen ezért a segítségnyújtási kötelezettség azzal szemben is fennáll, aki az elszenvedett sérülését saját maga is el tudja látni, vagy ha a sérült már meghalt.

Egyetértett a harmadfokú bíróság azzal a másodfokú ítéletben kifejtett megállapítással is, amely szerint a segítségnyújtás elmulasztása bűncselekményének nem tényállási eleme a sértett magatartása sem, így annak vizsgálata alapján a bűncselekmény elkövetésének megállapítása nem mellőzhető.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a Fővárosi Bíróság helyesen minősítette a II. r. vádlott cselekményét a Btk. 172. § (1) bekezdésébe ütköző segítségnyújtás elmulasztásának vétségeként.

E körben tehát nem osztotta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség súlyosabb minősítés megállapítására irányuló indítványát.

Ezzel kapcsolatosan a harmadfokú bíróság a következőkre mutat rá:

Kétségtelen, hogy a KRESZ 23. § (3) bekezdése szerint a jármű ajtaját az utas csak akkor nyithatja ki, ha ezzel a közlekedés biztonságát, valamint a személyi és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.

Erre figyelemmel a II. r. vádlott felelőssége azonban csak akkor lenne megállapítható, ha egyértelműen bizonyítást nyerne, hogy a motoros a II. r. vádlott számára kellő körültekintés esetén mindenképpen észlelhető volt.

E körben helyesen utalt arra a Fővárosi Bíróság, hogy a nyomozati eljárás során egyáltalán nem folyt bizonyítás arra vonatkozóan, hogy a sértett által vezetett motorkerékpár felborulására mikor, miért, milyen körülmények között került sor.

Így nem nyert tisztázást, hogy a gépjármű ajtajának kinyitásakor a sértetti motoros hol haladt, melyik sávban és a sávon belül is annak mely részén. Nem nyert megállapítást, hogy az ajtó kinyitásának pillanatában mekkora volt a motorkerékpár sebessége továbbá az sem, hogy ekkor milyen távolságra volt a gépkocsitól.

A büntetőeljárás során műszaki szakértői vélemény nem készült, így a fentiekén túlmenően azt sem vizsgálták, hogy a II. r. vádlott kiszállása a gépkocsiból mennyi időt vett igénybe illetve, hogy a II. r. vádlott a motoros féktávolságán belül nyitotta-e ki a jármű ajtaját.

Mindezekre a kérdésekre, utólag a baleset körülményeinek pontos rekonstruálása nélkül válaszolni nem lehet.

Ítéleti bizonyossággal tehát nem állapítható meg, hogy a konkrét veszélyhelyzetet a II. r. vádlott vagy pedig a sértett idézte-e elő.

Erre figyelemmel pedig a súlyosabb minősítés megállapításának nem volt meg a törvényes alapja.

E körben a másodfokú bíróság álláspontjával a harmadfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett a fent kifejtettek alapján.

Az ítélőtábla álláspontja szerint az enyhítő és súlyosító körülmények felsorolása és értékelése is teljeskörű volt a másodfokú eljárásban.

A Fővárosi Bíróság által alkalmazott szankció az ítélőtábla álláspontja szerint is elegendő és alkalmas arra, hogy a büntetési célokat a II. r. vádlottal szemben elérje.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélőtábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2009. év május hó 29. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén s.k.
előadó bíró

Zólyominé Dr. Törő Erzsébet s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 29.Bf.7197/2008/3. számú ítélete a II. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítélőtábla 5.Bhar.28/2009/4. számú végzése folytán 2009. május hó 29. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2009. év május hó 29. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
Ónodi Gáborné
bíróági ügyintéző